

Voorzitter

voorkomende gewijzigde amendement als aangenomen kan worden beschouwd.

Artikel 9a, eerste lid, zoals het is gewijzigd door de aanneming van het gewijzigde amendement-M.B. Vos (stuk nr. 10, I), wordt zonder stemming aangenomen.

Artikel 9a, tweede lid, wordt zonder stemming aangenomen.

Artikel 9a, derde lid, zoals het is gewijzigd door de aanneming van het gewijzigde amendement-M.B. Vos (stuk nr. 10, II), wordt zonder stemming aangenomen.

Het gewijzigde artikel 9a wordt zonder stemming aangenomen.

Het gewijzigde onderdeel B wordt zonder stemming aangenomen.

Het gewijzigde artikel I wordt zonder stemming aangenomen.

De artikelen IA en II en de beweegreden worden zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het wetsvoorstel.

De **voorzitter**: Ik constateer, dat het wetsvoorstel met algemene stemmen is aangenomen.

Aan de orde is de eindstemming over **het voorstel van wet van het lid Duivesteijn houdende regels ter bevordering van de medezeggenschap van huurders op het functioneren van verhuurbedrijven van woongelegenheden (Wet op het overleg huurders verhuurder) (24080)**.

(Zie vergadering van 5 juni 1997.)

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen vooraf.

De heer **Hofstra** (VVD): Voorzitter! Na veel debat, veel onduidelijkheid, ja zelfs verwarring komt initiatiefwetsvoorstel 24080 dan toch in stemming. De VVD-fractie wil voor de stemming het volgende verklaren.

Ten eerste is de gevolgde procedure zo krom als een hoepel.

Onderweg wordt het aanvankelijke initiatief vervangen door een volledig nieuw initiatief, zonder adviesaanvraag bij de Raad van State. Tevens werd gewedijverd met een ons nog onbekend wetsvoorstel van de regering, waarover nota bene de Raad van State vorige week advies heeft uitgebracht.

Ten tweede is het de vraag, hoe geloofwaardig dit initiatief op dit moment nog is. Het initiatief ligt bij de sector, huurders en verhuurders, en tevens bij de fracties van de PvdA, D66 en het CDA, die alle afwijkende wensen van de initiatiefnemer hebben geamendeerd naar de regeling van de sector die ook is opgenomen in het regeringsvoorstel.

De **voorzitter**: Ik verzoek u te zeggen waarom u voor of tegen bent en niet op uw eentje een soort heropening te beginnen. Zegt u nu in drie woorden waarom u voor of tegen bent.

De heer **Hofstra** (VVD): Daar ben ik toch mee bezig, voorzitter?

De **voorzitter**: U bent bezig met een heel betoog.

De heer **Hofstra** (VVD): Voorzitter! In de derde en laatste plaats: waar gaat het inhoudelijk over? Niet om een historische doorbraak en ook niet meer om medezeggenschap, want dit begrip is op het allerlaatste moment ook nog verdwenen. Het gaat om niet meer en ook niet minder dan een overlegregeling waarvoor de sector de spelregels al heeft opgesteld. Moeten wij in een tijd waarin de regels in dit land ons boven het hoofd groeien, dit wettelijk regelen? De VVD-fractie wil geen verantwoordelijkheid voor deze procedure en de nu voorliggende regeling nemen. Daarom stemt zij zoals zij stemt.

De **voorzitter**: Ik stel voor, de wijzigingen voorgesteld op stuk nr. 27, aan te brengen in de eindtekst.

Daartoe wordt besloten.

In stemming komt het voorstel van wet.

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks, de SP, de PvdA, het GPV,

de RPF, het CDA, D66, de groep-Nijpels, het AOV, de CD en het lid Hendriks voor het voorstel van wet hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.

Ik neem aan, dat de initiatiefnemer de verdediging van het voorstel in de Eerste Kamer op zich wil nemen.

De heer **Duivesteijn** (PvdA): Voorzitter! Dat zal ik graag doen. Verder stel ik het op prijs, deze Kamer te danken voor het vertrouwen dat zij in mij stelt.

Aan de orde zijn de **stemmingen over drie moties**, ingediend bij het debat over het **afwegingskader inpassing infrastructuur**, te weten:

- de motie-Stellingwerf over onder meer een verdiepte aanleg van het spoor bij Abcoude (25000-A, nr. 11);
- de motie-Van Heemst c.s. over een puntenstelsel (25000-A, nr. 12);
- de motie-Reitsma c.s. over een tunnel onder de IJssel t.b.v. de A50 (25000-A, nr. 13).

(Zie vergadering van 5 juni 1997.)

De heer **Stellingwerf** (RPF): Voorzitter! De minister van Verkeer en Waterstaat heeft de intentie uitgesproken om nog nader overleg te hebben met de gemeente Abcoude. Het lijkt mij goed dat dit overleg de tijd krijgt. Daarom wil ik mijn motie op stuk nr. 11 aanhouden.

De **voorzitter**: Op verzoek van de heer Stellingwerf stel ik voor, zijn motie (25000-A, nr. 11) van de agenda af te voeren.

Daartoe wordt besloten.

In stemming komt de motie-Van Heemst c.s. (25000-A, nr. 12).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks, de SP, de PvdA, D66, het GPV, de SGP, de RPF, het CDA, de groep-Nijpels, het AOV en het lid Hendriks voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Reitsma c.s. (25000-A, nr. 13).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de

Voorzitter

aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, het GPV, de SGP, de RPF, het CDA, de groep-Nijpels, het AOV, de CD en het lid Hendriks voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Aan de orde zijn de voordrachten ter vervulling van twee vacatures in de Hoge Raad (25256).

De **voorzitter**: Ik stel voor, in afwijking van het Reglement van orde niet schriftelijk te stemmen, en met toepassing van de regeling vastgelegd in kamerstuk 24663 de voordrachten conform het voorstel van de vaste commissie voor Justitie vast te stellen. Dat wil zeggen:

A. voor de voordracht in de vacature Van der Linde op de eerste plaats mr. D.G. van Vliet, op de tweede plaats mr. L. Monné en op de derde plaats mr. A. Hammerstein;

B. voor de voordracht in de vacature Urlings op de eerste plaats mr. L. Monné, op de tweede plaats mr. A. Hammerstein en op de derde plaats mr. A.M.J. van Buchem-Spapens.

De heer Hendriks heeft mij gevraagd een verklaring te mogen afleggen.

De heer **Hendriks**: Mijnheer de voorzitter! Mijn verklaring betreft Kamerstuk 25256 inzake voordrachten ter vervulling van twee vacatures in de Hoge Raad der Nederlanden. Ik verklaar van mijn grondwettelijk recht tot deelname aan de voordrachten ter vervulling van twee vacatures in de Hoge Raad geen gebruik te zullen maken, omdat tot op heden in deze Kamer over de wijze van zo'n voordracht nog steeds geen plenair debat is gehouden. Ruim negentien jaar geleden heeft de toenmalige fractie van de Partij van de Arbeid hierom gevraagd, hetgeen ik verleden jaar plenair in herinnering van deze Kamer heb gebracht. De noodzaak tot het voorgestelde debat wordt bevestigd door de brief van 12 mei 1997 van de landelijke groep Verontruste burgers aan de president van de Hoge Raad. Van die brief hebben alle Kamerleden der Staten-Generaal verleden week een afschrift ontvangen.

Overeenkomstig het voorstel van de voorzitter wordt besloten.

De **voorzitter**: Er hebben zich inmiddels voor de agendapunten 14 en 15 sprekers gemeld, zodat wij die niet als hamerstuk kunnen aanvaarden.

Aan de orde is de behandeling van: - het wetsvoorstel Wijziging van de Tijdelijke wet stimulering sociale vernieuwing (24504).

Dit wetsvoorstel wordt zonder beraadslaging en, na goedkeuring van de onderdelen, zonder stemming aangenomen.

De vergadering wordt enkele minuten geschorst.

Aan de orde is de behandeling van: - brieven en rapportages met betrekking tot de vliegcrash te Eindhoven (24814).

De beraadslaging wordt geopend.

□

De heer **Zijlstra** (PvdA): Voorzitter! Op 15 juli 1996 is een Hercules van de Koninklijke luchtmacht verongelukt met rampzalige gevolgen. Ook vanaf deze plaats is een woord van medeleven aan het adres van de nabestaanden en de gewonden op zijn plaats. Bijzonder schokkend is het dat het waarschijnlijk anders had gekund. Ik realiseer mij heel goed dat achteraf praten gemakkelijk is, maar de Kamer is gehouden een oordeel te geven over hetgeen er gebeurd is. Ter voorbereiding van dit debat hebben wij met veel mensen gesproken. Ik wil de burgemeester van Eindhoven, de bevelhebber van de Koninklijke luchtmacht en al die andere gesprekspartners bedanken voor de wijze waarop zij aan die gesprekken hebben meegewerkt.

Voorzitter! De inzet van dit debat is, na te gaan wat er mis is gegaan en welke lessen eruit getrokken kunnen worden. Collega Rehwinkel zal het civiele gedeelte behandelen en ik zal mij beperken tot het militaire gedeelte.

De vliegbasis Eindhoven heeft een belangrijke omschakeling doorgevoerd, namelijk van een F-16-basis naar een transportbasis. Dat vergt veel van de mensen die er werken. Dat verklaart wellicht ook dat het oefenen op bijvoorbeeld het type Hercules niet de absolute prioriteit

heeft gehad. Evenmin is er geoefend op basis van het rampenbestrijdingsplan. Daarvoor is de gemeente verantwoordelijk. Ik zei het al: er is ook niet geoefend op het type Hercules en op de K-DC-10.

In het antwoord op vraag 7 wordt gemeld dat dit de competentie is van de resultaatverantwoordelijke eenheid in casu de commandant van de vliegbasis. In het antwoord op vraag 13 staat dat de bevelhebber van de luchtmacht verantwoordelijk is voor het doen opstellen van de orders van blijvende aard inzake luchtvaartongevallen en de militaire calamiteitenplannen.

Dit brengt mij tot twee vragen. Ziet de bevelhebber ook toe op de handhaving van die voorschriften? Wat is het oordeel van de Rijksluchtvaartdienst over de veiligheid van de vliegbasis Eindhoven? Het wordt tenslotte ook voor civiele doeleinden gebruikt. Deze vraag geldt ook voor andere vliegvelden met civiel medegebruik. Zijn daar rapporten over? Worden er gesprekken met de Rijksluchtvaartdienst op dit punt gevoerd?

Voorzitter! Ik kom op de rol van de vliegers. Ik volsta met een citaat uit het rapport van de Raad van advies voor luchtvaartongevallen bij Defensie. "Gelet op de positie van het vliegtuig in het laatste gedeelte van de landingsfase opgelijnd met en vlak boven de baan, zou het doorzetten van de landing in deze situatie de meest veilige kunnen zijn geweest. Ook indien de vogel-aanvaring plaatsvond na het initiëren van de doorstart, zou het afbreken hiervan en het alsnog uitvoeren van de landing te prefereren zijn geweest." Voorzitter! Op zich is dat een hard oordeel. De discussie over het alcoholgebruik en de wijze waarop daarover gerapporteerd is, heeft mij gestoord. In het rapport van de luchtmacht stond dat er bij één van de bemanningsleden een geringe hoeveelheid alcohol was aangetroffen. Nu, bij de beantwoording van de vragen blijkt dat het om drie bemanningsleden gaat. Dat wekt argwaan, vooral bij de nabestaanden. Over dit soort dingen zou geen discussie moeten bestaan. Ik geloof niet dat het gebruik van alcohol, gezien de hoeveelheden die in het geding zijn, van invloed is geweest op het luchtvaartongeval. Deze discussie over één of drie personen zou niet gevoerd moeten worden.